

DE VERZORGING EN KWEK VAN *ERYX CONICUS*.

Door: Hans Swaak, Noorderdiep 17, 9521 BA
Nieuw-Buinen.

Inhoud: Inleiding - Verzorging - Kweek.

INLEIDING

Een klein blijvende groep van de familie Boidae wordt gevormd door de zandboa's (geslacht *Eryx*). Deze slangen leven voornamelijk in de warme, zanderige regionen van Zuidoost-Europa, Afrika, Azië en het Indiaas subcontinent.

De zandboa's vertonen op de zijden een groot aantal grote en kleine donkerbruine vlekken. De kleur van de onderzijde is geelachtig tot wit met grijze vlekjes.

De mannetjes kunnen een lengte bereiken van 48 cm, de vrouwtjes worden langer, namelijk tot 94 cm. Deze slangen leven van kleine zoogdieren, hagedissen, vogels en insecten.

Een vertegenwoordiger van deze groep is de ruwgekielde zandboa (*Eryx conicus* Schneider, 1801). Ze komt voor in het droge gebied van West-Pakistan en Zuid-Indië rond 30° N.Br. De *Eryx conicus brevis* is de enige ondersoort; deze dwergvorm komt voor op het eiland Sri Lanka.

De *Eryx conicus* heeft een fors, rond lichaam. De naamsaanduiding "ruwgekield" heeft zij te danken aan de schubben op de rug, die op het achterste gedeelte en vooral op de korte staart sterk gekield staan. Van deze ondersoort is de grondkleur bruingrijs of geelachtig. De rugtekening bestaat uit een rij donkerbruine grote vlekken, die vaak samenvloeien en soms een zig-zagtekening vormen.

VERZORGING

De *Eryx conicus* is over het algemeen een probleemloos terrariumdier. Als nadeel kan ik misschien vertellen dat sommige dieren bij een eerste aanraking wel eens willen bijten. Ik voeder mijn dieren halfwas muizen en jonge ratjes. Het komt regelmatig voor, dat ze enige weken voedsel weigeren en vasten.

Omdat mijn zandboa's alle wildvangdieren zijn, is hun leeftijd moeilijk te bepalen. Alle dieren zijn al wel verscheidene jaren in gevangenschap gehouden.

De groep van 2 mannen en 3 vrouwen heb ik ondergebracht in een glazen terrarium van 150 cm lang, 40 cm diep en 35 cm hoog. Ik gebruik een spot van 25 Watt als verwarming en verlichting en een gloeilamp van 25 of 15 Watt, afhankelijk van de temperatuur die ik wil bereiken. Ik heb het terrarium aangekleed met rotspartijtjes, gemaakt van epoxiehars, en stukjes veenkienhout. Als substraat heb ik gekozen voor een dikke laag zilverzand van 7 cm. Het terrarium heb ik aan voor- en zijkant verder nog voorzien van ventilatie-openingen.

De gemiddelde dagtemperatuur is 31°C, en gedurende de nacht is dat 20°C. De lichtcyclus bedraagt gemiddeld 16 uur per dag.

KWEEK

In de zomerperiode heb ik de dieren op de bovenbeschreven dagtemperatuur gehouden. Vanaf begin oktober verlaagde ik die tot 24°C. Ik bereikte dat, door de gloeilamp te vervangen door een lamp met een lager wattage. De lichtcyclus veranderde ik eveneens en wel van 16 naar 9 uur. Begin november draaide ik zowel de verwarming als het licht uit, waarna ik ze half november voor een winterslaap onderbracht. Daartoe stopte ik de dieren elk afzonderlijk in een plastic aquariumbakje, waarin ik

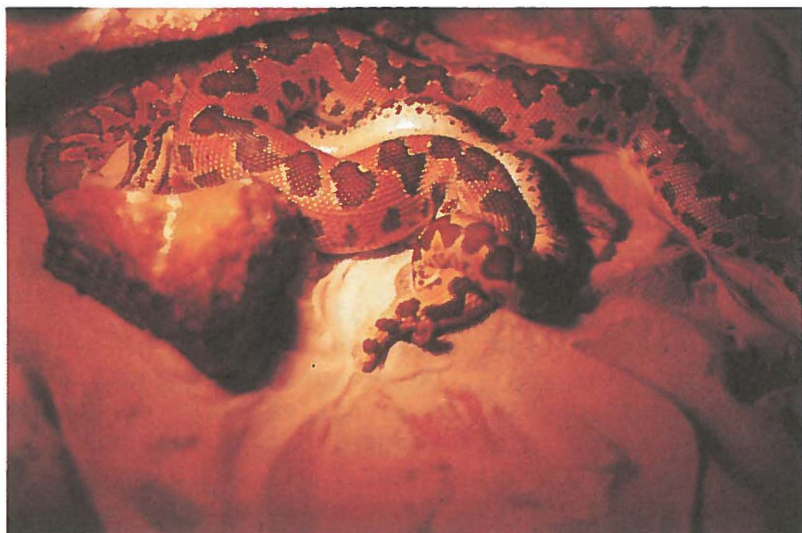

Foto 1. *Eryx conicus*, in copula. Foto: John van der Pols.

Foto 2. *Eryx conicus*, juvenile. Foto: Hans Swaak.

rondom ventilatiegaatjes had geprikt. In deze bakjes had ik een substraat van 10 cm gelegd, bestaande uit houtspaanders. Tot begin januari bewaarde ik de dieren in een koele en halfdonkere ruimte van het huis. De gemiddelde temperatuur tijdens de winterslaap bedroeg 12°C.

Begin januari plaatste ik de dieren terug in het terrarium. De eerste maand voerde ik de temperatuur langzaam op tot 28°C en ook de daglichtcyclus bracht ik op 16 uur.

Al in de eerste dagen kon ik al paaropgingen constateren. De paartijd loopt overigens van half januari tot eind april. De slangen paren zowel overdag als 's nachts. De mannetjes weigerden gedurende de paartijd het voedsel dat ik ze aanbood. Opvallend was, dat het mannetje bij het paren met zijn staart die van het vrouwtje zo hoog mogelijk boven het zand probeerde te duwen.

Een opmerkelijkheid bij de zwangerschap van de vrouwtjes was nog, dat ze hun achterlijven gedeeltelijk draaiden en dat ze zich warmden bij de spotverlichting.

Begin juli tot eind augustus werden de jongen van de verschillende worpen geboren. Hun gemiddelde gewicht bedroeg 13 g met een gemiddelde lengte van 20 cm. In 1986 kreeg ik 10 jongen per worp (2x) en in 1988 9 stuks (1x). In 1984 en 1985 heb ik drie mislukte kweken gehad. Ik hield de dieren toen in een terrarium dat ik met een verwarmingskabel verwarmde. Rond half juni legden de vrouwtjes donkergele onbevuchte eieren die een afmeting hadden van 17-32 mm.

Mijn beste ervaring is uitsluitend verwarmen met gloei- en spotlampen. Hierdoor vermijd je een gelijkmatige, constante bodemtemperatuur.